

Oponentský posudek na bakalářskou práci sl. Kláry Pokorné *Rodičovství a profesní kariéra. Rodinný život a (nebo) právnická kariéra pohledem aktérů*. Praha: UK, FHS 2017, 66 s.

Vedoucí práce: PhDr. Miloslava Turková, CSc.

Bakalářská práce sl. Kláry Pokorné je věnována vysoce aktuálnímu problému sladění profesního a rodinného života u vysokoškolsky vzdělaných jedinců s časově náročným povoláním (profese právníka), nebo přesněji představám mladých právniček a právníků o jejich budoucím partnerství (rodině) a mateřství (otcovství) v současných podmínkách tržního hospodářství. Práce se rozpadá do dvou hlavních celků: v první části sl. Pokorná na základě přečtení řady relevantních (především sociologických) titulů mapuje vývoj právnického stavu, definuje právníka, soudce, notáře, advokáta apod. a poukazuje i na relativně pozdní vstup žen v českých zemích na tradicionalistickou právnickou fakultu. Na tomto místě mohla však autorka věnovat větší prostor dobovým představám o ženě – právniče, soudkyni, notářce. Je také škoda, že se neseznámila např. se sborníkem *Žena v dějinách Prahy (Documenta Pragensia XIII/1996)*, kde se nachází i text věnovaný JUDr. Anděle Kozákové-Jírové od Stanislava Balíka a Radka Kellera. Na druhé straně práce právem vyzdvihla některé až překvapivé rysy právnického stavu v současnosti; např. vyšší zastoupení žen-soudkyň oproti mužům-soudcům v České republice. Jistá feminizace tohoto stavu tak závažnost tématu bakalářské práce ještě zvyšuje. Obdobně se pak autorka snažila zmapovat i trendy ve vztahu společnosti k rodině a jejich proměny v poválečné a postmoderní době. Některé práce (např. Sullerotové) by bylo dobré ještě doplnit, přesto však i tady čerpala autorka z mnoha reprezentativních titulů a souhrnný nástin je relativně zdařilý. Typickou bolestí bakalářských prací, jíž se ovšem nevyhnula ani autorka, však zůstává nedostatečná propojenost této části s částí druhou, kde kolegyně předložila již výsledky vlastního výzkumu.

V této části autorka formou polostrukturovaných rozhovorů (deklarované narativní rozhovory jsem v práci nenalezla) shromáždila šest výpovědí (z toho tři ženy a tři muži) zástupců právnického stavu ve středním či mladém věku, dosud svobodných (výraz nesezdaný, který kolegyně používá, vhodný není). Svým respondentkám a respondentům kladla sl. Pokorná otázky týkající se jejich motivace k výběru profese, dalších profesních ambicí a konečně jejich pohledu na založení rodiny, sladění aspirací rodičovských a profesních rolí a tématu státní rodinné politiky. Vyhodnocení výpovědí je uvážlivé a prozrazuje velmi silný pragmatismus dotázaných, ale i značnou míru zodpovědnosti, současně však i až přehnaně kritický vztah ke státu. Připomínku bych měla jen k možné až návodnému kladení některých otázek a především k tomu, co v baterii otázek postrádám (výchovné vzory ve vlastní rodině, předchozí partnerské vztahy, reflexe rodin v okolí, tlak na rodičovství ze strany příbuzných, znalost rodin právníků z vlastního okolí apod.). Drobnou připomínku si pak zaslouží i formální stránka práce: na více místech je špatná interpunkce a objevují se i chyby v psaní i/y; na několika místech sice autorka vzorně odkazuje na odbornou literaturu (včetně nadbytečného uvádění ISBN), zapomene však doplnit odkaz na stranu.

Závěrem je však možné konstatovat, že autorka splnila všechny nároky kladené na bakalářskou práci, i když jistě nikoliv stoprocentně. Její výkon tak oceňuji známkou **velmi dobře**.